

## **Yttrande i remiss från delar till helhet, en reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser med samsjuklighet**

Det är bra och nödvändigt att ansvaret för all behandling av skadligt bruk och beroende övergår till hälso- och sjukvården. Det är också nödvändigt att staten i samband med förändringar i lagstiftningen säkerställer så långt det är möjligt att vården blir jämlik i landet – i väntan på att staten tar större nationellt ansvar för sjukvården som helhet.

En stor utmaning blir att omfördela kostnaderna. Flera skatteväxlingar ute i landet har misslyckats och skadat förtroendet mellan region och kommun varför det skulle vara bättre med ett statsbidrag som under en viss period kompenserar skillnader i kostnader. Att samarbetet mellan aktörerna stärks och inte skadas är av största vikt för att åstadkomma lyckosam förändring för patienter och invånare.

Det behövs en beslutad struktur i varje region som säkerställer omhändertagandet vid skadligt bruk och beroende och där behöver både primärvården och den specialiserade vården i större utsträckning uppmärksamma riskbruk, skadligt bruk och beroende hos patienter de möter. Detta gäller inte minst den barn- och ungdomspsykiatriska vården.

Det är nödvändigt med en gemensam struktur mellan region och kommun när det gäller barn och unga. Där behövs även integrerade verksamheter som vänder sig till unga med både psykisk ohälsa och riskbruk alternativt skadligt bruk. Här behöver lagstiftning möjliggöra och kräva gemensam dokumentation.

Det är inte ovanligt att personer med skadligt bruk utvecklar detta i åldern 13 - 17 år. Dessa personer har rätt till lika god vård och behandling som den som fyllt 18 år. Här är skillnaderna alltför stora ur ett nationellt perspektiv. Det är bra att det tydliggörs att lagändringen även gäller barn och unga. Genom bättre samarbete mellan vuxenpsykiatrins beroendevård och BUP kan kunskap överföras och säkerställas.

Vid en lågtröskelverksamhet ska det finnas särskild kompetens för att upptäcka och stödja personer som utsatts för våld och i synnerhet sexuellt våld. Förslag med försöksverksamhet gällande brukarrum inom lågtröskelverksamhet avslås.

Nationell styrning och uppföljning behövs för att säkra kompetensförsörjning och vårdplatser särskilt inom barn- och ungdomspsykiatri.

Beroendevården ska vara fri från skuld och skam. Ett stort arbete behövs för att minska stigmatisering för att fler ska söka och kunna få vård. I ett sådant arbete behöver skolan inkluderas och hela civilsamhället.

Malin Gabrielsson

Gruppledare Region Västmanland